

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 36C/50/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121211254
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4121211254.6

Uznesenie

Okresný súd Nitra v spore žalobkyne: D. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, E., zast. JUDr. Martin Balvan, advokát, Štúrova 74/138, Nitra, proti žalovanému: A. Y., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom Nitra, o vypratanie nehnuteľností, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie zastavuje.
- II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenu Okresnému súdu Nitra (ďalej len „súd“) dňa 01.10.2021 sa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vypratať nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v katastrálnom území Nitra, obec E., okres E., zapísané katastrálnym odborom Okresného úradu E. na liste vlastníctva č. XXXX ako stavba - dom, súpisné číslo XXXX postavený na parcele registra „C“ č. XXX vedenej ako zastavané plochy a nádvoria vo výmere 730 m², parcela registra „C“ číslo XXX vedená ako záhrada vo výmere 265 m² a parcela registra „C“ číslo XXX vedená ako zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 730 m² (ďalej ako nehnuteľnosti).

2. Súd vo veci samej rozhodol rozsudkom zo dňa 29.03.2022, č. k. 36C/50/2021 - 91 tak, že žalobe vyhovel, teda zaviazal žalovaného vypratať nehnuteľnosti a žalobkyni proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok bol žalovanému doručený dňa 28.04.2022, a to fikciou doručenia v zmysle ustanovenia § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

3. Súd na základe lustrácie v registri obyvateľov zistil, že žalovaný zomrel dňa 29.04.2022, t. j. ide o deň, kedy začala žalovanému plynúť lehota na podanie odvolania proti rozsudku.

4. Podľa § 61 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

5. Podľa § 63 ods. 1, 2 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

6. Podľa § 66 CSP, ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a 64, vyhlásením rozhodnutia zostáva súd viazaný.

7. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady na to, aby mohol súd konať a rozhodnúť vo veci samej. K procesným podmienkam na strane strán sporu patrí okrem iného i procesná

subjektivita, definovaná v ustanovení § 61 CSP. Procesnú subjektivitu má ten subjekt práva, ktorý vo sfére hmotného práva disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Ak je stranou sporu fyzická osoba, strata jej procesnej subjektivity je zároveň stratou spôsobilosti na práva a povinnosti. Ak smrť fyzickej osoby ako strany sporu nastane v priebehu konania (t.j. do jeho právoplatného skončenia), súd môže konanie zastaviť alebo pokračovať v konaní s dedičmi, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to v závislosti od povahy veci. Povahou veci sa spravidla rozumie hmotnoprávna povaha predmetu konania. Povaha veci bráni pokračovaniu v konaní najmä tam, kde ad 1) práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, sú viazané podľa hmotného práva na stranu sporu a neprechádzajú na právneho nástupcu, ad 2) je určitá skutková podstata podmienená existenciou strany sporu, ad 3) smrťou strany sporu dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní išlo, ad 4) strana sporu nemá žiadneho právneho nástupcu, pričom v týchto prípadoch nie je možné v konaní ďalej pokračovať. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že povaha veci pokračovaniu konania bráni, musí konanie zastaviť (uznesenie KS Bratislava sp. zn. 3Co/72/2020 zo dňa 30.06.2020).

8. Procesná subjektivita je jednou zo základných podmienok konania, na ktoré súd prihliada kedykoľvek počas konania. U fyzických osôb vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho. Ak strana sporu zomrie po vyhlásení rozsudku, avšak skôr, než sa konanie právoplatne skončilo, súd prvého stupňa postupuje podľa ustanovenia § 63 a 64 CSP a podľa povahy veci posúdi, či má konanie zastaviť, prerušiť alebo či v ňom môže pokračovať. V danej veci stratil žalovaný procesnú subjektivitu, preto súd podľa § 63 ods. 1 CSP, vzhľadom na ustanovenie § 66 CSP, posudzoval, či je v konaní možné pokračovať v konaní s dedičmi po poručiteľovi alebo je daný dôvod na zastavenie konania. Súd postupujúci podľa § 63 ods. 1, 2 a § 66 CSP zistil, že predmetom konania je vypratanie nehnuteľností t.j. v danom prípade nejde o majetkovú vec. Vzhľadom na to, že žalovaný zomrel a tým stratil procesnú spôsobilosť v konaní, ktorého predmetom nie je majetková vec, súd v konaní nebude pokračovať s dedičmi po poručiteľovi. Táto okolnosť predstavuje nedostatok podmienky konania na strane žalovaného, ktorý nemožno odstrániť a zaťažuje celé konanie a preto súd podľa § 63 ods. 1 v spojení s § 66 CSP konanie zastavil. Ak teda súd rozhodol o zastavení konania, vyhlásené rozhodnutie (rozsudok z 29.03.2022) nenadobudne právoplatnosť. Konečným rozhodnutím vo veci bude práve uznesenie o zastavení konania.

9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pričom podľa § 256 ods. 1 CSP a contrario, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane a teda trovy je povinná platiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje z procesného hľadiska. Uvedený pojem je pritom nevyhnutné vykladať komplexne. V posudzovanej veci dôvodom zastavenia konania bol nedostatok procesnej subjektivity strany konania, v dôsledku jej úmrtia v priebehu konania, vo vzťahu ku ktorému nedošlo k procesnému nástupníctvu. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že žiadna zo strán nezavinila zastavenie konania, pretože smrť je objektívnou právnou skutočnosťou. Z toho dôvodu bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (porovnaj pôvodné ustanovenie § 146 ods. písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, účinný do 30.06.2016, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené) s poukazom na čl. 4 CSP (uznesenie KS Trnava sp. zn. 10Co/120/2019 zo dňa 31.03.2020).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.